

**İhale işçilik kalemlerine ilişkin maliyet giderleri için işçilik maliyetlerinin virgülden sonra iki ondalık haneye yuvarlanması gerektiği, ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından "... söz konusu ihalenin brüt asgari ücret olan 2.558,40 TL tutarı dikkate alınmış ve 2.558,40TL/30 saat/7,5saat=11,37 TL/saat..." şeklinde saatlik işçilik maliyetinin hesaplanması hk**

Toplantı No : 2019/056

Gündem No : 65

Karar Tarihi : 26.12.2019

Karar No : 2019/UY.I-1748

BAŞVURU SAHİBİ:

Okar Madencilik Enerji Turizm İnşaat Mühendislik Makine Nakliye San. Tic. Ltd. Şti.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

Karayolları Genel Müdürlüğü 16. Bölge Müdürlüğü,

**BAŞVURUYA KONU İHALE:**

2019/242882 İhale Kayıt Numaralı "Kangal – Çetinkaya Ayr – Divriği Devlet Yolu Km: 42+080-56+670 Arası İkmal ve Yellice Kavşağı(Km:37+550) İle Km:41+690-42+080 Arası Heyelan Islahı Yapım İşi" İhalesi

**KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:**

Karayolları Genel Müdürlüğü 16. Bölge Müdürlüğü tarafından 12.06.2019 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Kangal – Çetinkaya Ayr – Divriği Devlet Yolu Km: 42+080-56+670 Arası İkmal ve Yellice Kavşağı(Km:37+550) İle Km:41+690-42+080 Arası Heyelan Islahı Yapım İşi" ihalesine ilişkin olarak Okar Madencilik Enerji Turizm İnşaat Mühendislik Makine Nakliye San. Tic. Ltd. Şti. nin 08.11.2019 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 18.11.2019 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 25.11.2019 tarih ve 50309 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 25.11.2019 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2019/1492 sayılı itirazın şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

**KARAR:**

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazın şikâyet dilekçesinde özetle,

1) İhale üzerinde bırakılan istekli ve ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli tarafından sunulan belgelerin ihaleye katılım ve yeterlik kriterlerini sağlamadığı, sunmuş oldukları bilanço ve eşdeğer belgeler ile iş hacmini gösteren belgelerin idari şartnamedeki yeterlilik kriterlerini sağlamadığı,

2) İstekliler tarafından kendi malı olarak sunulan iş makinelerinden kaya delme makinesinin kendi malı olmadığı ve kendi malı sayılacak edinim belgelerine sahip olmadığı halde SMMM tarafından kendi malı olarak tespit edildiği, makineye ilişkin edinim belgesinin ve amortisman kaydının SMMM veya isteklilerden istenerek karar verilmesi gerektiği, ilgili makinenin tescile tabi olmasına rağmen noter satışı yapılmadan sadece fatura ile edinildiği, tescile tabi iş makinasının noter satışı olmadan fatura ile satışının mümkün olmadığı, bu makinenin motor ve şasi numaraları ile ticaret odası makine tescil sisteminden kayıtlarının incelenerek karar verilmesi gerektiği,

3) İhale üzerinde bırakılan isteklinin aşırı düşük teklif açıklamasın aşağıdaki gerekçelerle mevzuata aykırı olduğu,

3.1) İstekliler tarafından sunulan analiz girdilerinin girdi miktarları, idare tarafından isteklilere gönderilen analizlerdeki girdi miktarlarından daha düşük alınarak hesaplama yapıldığı, bu hesaplamada herhangi bir avantajlı koşul sunulmadan girdi cins ve miktarlarının değiştirilmesinin mümkün olmadığı ve açıklamanın reddedilmesi gerektiği,

3.2) İstekliler tarafından sunulan kendi malı makinalara ilişkin amortisman hesabının aşağıdaki gerekçelerle yanlış yapıldığı,

a) Hesaplamalarda yasal olarak amortisman ömrüne göre hesaplama yapmak yerine tespit raporunda amortisman ömrü tamamlanmış makineler şeklinde genel ifadeler kullanıldığı, sunulan fatura ve ruhsatlardan yapılan incelemelerde ise fatura ve ruhsat tarihleri itibari ile amortisman faydalı ömrünün tamamlanmamış olduğu tespit ile sunulan belgelerin uyumsuz olduğu (hesaplamalarda yasal olarak amortisman faydalı ömrü ekskavatör 6 yıl, kırma eleme tesisi 15 yıl, yol makineleri (buldozer, greyder, kompresör) 6 yıl olarak alınması gerekirken tespit raporunda amortisman ömrü tamamlanmış makineler olarak genel ifadeler kullanıldığı,

sunulan fatura ve ruhsatların tarihleri dikkate alındığında amortisman faydalı ömrünün tamamlanmamış olduğu tespit ile sunulan belgelerin uyumsuz olduğu),

b) Amortisman hesaplamasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Karayolları Genel Müdürlüğü rayiç ve birim fiyatlarındaki amortisman, yedek parça, sermaye faizi sigorta, hesaplama oranlarının yanlış yapıldığı,

c) Kendi malı amortismanı düşürülmüş makinelerin isimleri, kapasiteleri ve özellikleri analizlerde istenilen şekliyle bire bir aynı yazılarak kendi malı olduğu ve amortisman ömrünü tamamladığının belirtildiği, ancak makinelerin aynı özellik ve kapasitede olduğunun belgelendirilmediği,

d) Amortisman ömrü tamamen sıfır olmayan makinelerin amortisman düşümü yapılamayacağından yapılan hesaplamanın yanlış olduğu,

3.3) İhaleye katılımda yeterlilik kriteri olan ve aynı zamanda işin yapımında kendi malı olması istenilen makineler için aşırı düşük açıklamalarında fiyat teklifi alındığı, işin yapımında kendi malı şartı olduğuna göre açıklamada da kendi malı makineler veya birim fiyatlar üzerinden açıklanması gerektiği, kendi malı olarak edinim bedeli üzerinden yapılan açıklamalarda edinim bedelinin sadece amortisman kısmına yazılabileceği yedek parça, sermaye faizi sigorta, montaj demontaj kısmı içinse birim fiyat ve rayiçlerin kullanılması gerektiğinden açıklamanın reddedilmesi gerektiği,

3.4) Açıklama istenilen iş kalemi analiz girdisi olan iş makinelerinin fiyat teklifi ile açıklanmasının aşağıdaki gerekçeler ile mümkün olmadığı,

a) İş makinelerinin analizleri incelendiğinde bunların fiyat teklifi ile açıklanamayacağı, zira iş makinesini analizindeki diğer kısımların( yedek parça, sermaye faizi sigorta, montaj demontaj vb. ) ürün ve hizmet içerdiği, fiyat teklifi alınan firmanın faaliyet kapsamı açısından makine ile bu hizmeti

birlikte sunmasına imkan bulunmadığı, söz konusu fiyat teklifinin hizmeti içerdiği için maliyetler üzerinden açıklanması gerekmele beraber maliyetler üzerinden açıklama yapılabilmesi için fiyat teklifi veren firmanın o ürünün üreticisi konumunda olması ve buna ilişkin kapasite raporunun da maliyet tespit tutanağında belirtilmesi gerektiği, dolayısıyla iş makineleri için alınan fiyat tekliflerinin mevzuata uygun olmadığı ve fiyat tekliflerine esas olan tespit tutanaklarının meslek mensuplarından istenilerek karar verilmesi gerektiği,

b) İş makinesi için fiyat teklifi veren firmanın iş makinesinin imalatçısı veya yetkili satıcısı durumunda olmadığı, kendi kullanımında olan iş makinesinin ihale tarihinden önceki dönemde satışını gerçekleştirdiği için fiyat teklifini düzenlediği, defter ve kayıtlarında satabileceği başkaca bir iş makinesinin bulunmadığını, bu sebeple üreticisi ve yetkili satıcısı olunmayan bir malın satışından bahsedilemeyeceği için fiyat teklifinin uygun olmadığı,

c) Fiyat teklifi alınan iş makinesinin ikinci el olduğu, iş makinesine ait giderlerin (mazot, yedek parça, sigorta) kullanılmamış makineye göre oranlandığı ve fiyatlandırıldığı, bu durumun avantaj sağladığı gerekçesiyle açıklamanın mevzuata aykırı olduğu,

d) Fiyat teklifi alınan makinenin analizde istenilen makinelerle aynı özellik ve kapasitede olduğunun belgelendirilmediği,

e) İş makineleri için alınan fiyat tekliflerinde iş makinesinin fiyatının sadece satış bedeline ilişkin olduğu, yapım aşamasında makinenin amortisman, yedek parça, tamir bakım, sermaye faizi, sigorta ve nakil, montaj demontaj vb. tüm maliyete karşılık gelmesinin mümkün olmadığı, analizde sadece alış bedelinin yansıtılmasının hatalı olduğundan açıklamanın reddedilmesi gerektiği,

3.5) İstekliler tarafından açıklama kapsamında sunulan fiyat teklifleri ile fiyat teklifine dayanak olan ilgili tutanaklar arasında uyumsuzluk olduğu, açıklamaların incelenmesinde idarece söz konusu tutanakların meslek mensubundan istenilmediği, tutanakların doğruluğunun teyit edilmesi gerektiği, söz konusu tutanaklarda fiyat tekliflerinin ilgili olduğu iş kaleminde yer alan işçilik ve diğer giderleri de içeren ayrıntılı açıklamaların yer almadığı, alınan fiyat tekliflerinin standart formlara göre düzenlenmediği, fiyat teklifi alınan firmaların teklif verdikleri alanda faaliyet göstermediği, aşırı düşük teklif açıklamasının verilebilmesi için oluşturulduğu, alınan fiyat tekliflerinin güncel koşullarda alınmasının mümkün olmadığı,

3.6) İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından analizleri tevsik edici belge olarak sunduğu fiyat teklifi ve proforma faturaları hazırlayan kişi veya şirketlerin teklif verdikleri iştiğal alanının faaliyet alanlarında bulunmadığı, söz konusu fiyat teklifi sunan firmalardan şirket faaliyet alanlarını gösterir bilgi ve belgelerin talep edilmesi gerektiği, firmaların faaliyet konusu içerisinde bulunmayan bir hususta fiyat teklifi veremeyeceği için açıklamanın reddedilmesi gerektiği,

3.7) İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından mazot(motorin) için 2019 yılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca yayınlanmış rayiç fiyatın kullanıldığı ve yapılan hesaplamanın mevzuata aykırı olduğu,

3.8) Açıklama kapsamında sunulan analizlerde aritmetik hata yapıldığı, bu hatanın re'sen düzeltilmesi halinde analiz toplamlarının teklif fiyatlarının üzerinde kalacağı, ayrıca aritmetik hata bulunmayan analizlere ait tutarların da teklif fiyatlarının üzerinde olduğu,

3.9) Aynı cins ve özellikteki analiz girdileri için farklı analiz ve iş kalemlerinde farklı fiyatların kullanıldığı,

3.10) İsteklinin işçilik girdileri için geçerli asgari ücretin 1 saati olan 11,3707 TL/Saat yerine 11,37 TL/Saat üzerinden hesaplama yaparak toplam asgari ücreti düşürdüğü ve açıklamasında işçilik saat birim fiyatının tespitine dayalı herhangi bir açıklamada bulunmadığı,

3.11) Tüm iş kalemlerindeki nakliye mesafelerini idareye ait yaklaşık maliyete esas mesafelerden düşük alarak avantaj sağlamalarına rağmen bu mesafeleri tevsik eden herhangi bir bilgi ve belge sunulmadığı,

3.12) İstekliler tarafından sunulan analizlerde nakliye giderleri için fiyat teklifi alındığı, nakliyeye ilişkin imalatların fiyat teklifi alınan firmalarca sürekli aynı tür ve miktarlarda girdiler kullanılarak rutin olarak gerçekleştirilen imalatlar niteliğinde olmadığı, nakliye girdisinin fiyat teklifi alınarak tevsik edilemeyeceği, ayrıca isteklinin idarenin tüm analizlerde nakliye hesaplamalarında kullanılacağını belirttiği K (Taşıma Katsayısı) katsayısını belirtmediği, M (Taşıma Mesafesi) ve Y (Özgül Ağırlık) katsayılarını da tevsik edilmediği,

3.13) Açıklama istenilmeyen analiz girdileri için herhangi bir bedel öngörülmediği, analizlerde kullanılan Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanmış birim fiyatlar ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayınlanmış birim fiyatların 2019 yılı birim fiyatları ile uyumlu olmadığı, herhangi bir gerekçe veya tevsik edici belge kullanılmadan birim fiyatların düşürüldüğü,

3.14) Açıklama istenilen iş kalemlerinin analizlerinde yer alan makine girdilerinin maliyetini düşük göstermek için kendi malı olan makinelerinin ya da makine girdileri için kiralama teklifi ile açıklama yapıldığı, Karayolları Genel Müdürlüğü ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın makine analizlerindeki katsayıların (amortisman, yedek parça vb. bileşenlerine ayrılmaksızın) kullanılabilmesi için ya Çevre ve Şehircilik Bakanlığı rayiçlerindeki yeni makine güncel rayiç değerinin

alınması ya da mevzuattaki belgelendirme yöntemlerine uygun olarak belgelendirilen fiyatların kullanılması gerektiği, bu hususa yönelik açıklama yapılmadığından açıklamanın reddedilmesi gerektiği,

3.15) Analiz girdilerinden C30/37 beton harcı girdisi için alınan fiyat teklifinin ekinde idareye sunulması zorunlu olan satış tutarı tespit tutanağının sunulmadığı,

3.16) Analiz girdilerinden "Amonyum Nitrat Fuel-Oil Karşımı" girdisi, "beton çelik çubuğu, nervürlü f8-12mm (S420,B420B-C,B500B-C) ve beton çelik çubuğu f14-32 mm (S420,B420B-C,B500B-C)" girdisi ve "çam kerestesi 2. sınıf" girdisi için alınan fiyat tekliflerinin dayanağı olan satış tutarı tespit tutanaklarının ihale tarihinden bir veya iki önceki geçici vergi beyan dönemi verilerine dayalı olarak hazırlanmadığı,

3.17) Analiz girdilerinden, ekskavatör, konkasör, kompresör için alınan fiyat tekliflerinde, iş makinası fiyatının sadece satış bedeline ilişkin olduğu, yapım aşamasında makinenin amortisman, sigorta ve nakil, yedek parça, tamir bakım, sermaye faizi, montaj ve demontaj vb. tüm maliyete karşılık gelmesinin mümkün olmadığı, söz konusu fiyat tekliflerini hazırlayıp onaylayan SMMM'ye ait faaliyet belgesinin tarihi dikkate alındığında geçersiz olduğu,

3.18) İhale İlan'ında, İdari Şartname'de ve Sözleşme Tasarısı'nda beton santralinin isteklinin kendi malı olmasının istenildiği, hal böyle iken istekli tarafından hazır beton için üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınarak açıklama yapıldığı, bu nedenle söz konusu gider için yapılan açıklamanın uygun olmadığı,

3.19) İstekli tarafından nakliye analiz girdileri için fiyat teklifi alınarak açıklama yapıldığı, ancak idarece analiz formatında nakliye poz numarası ile nakliye formüllerine yer verildiği, bu şekilde yapılan açıklamanın uygun olmadığı ve değerlendirme dışı bırakılması gerektiği iddialarına yer



verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

1) Başvuru sahibinin 1'inci ve 2'nci iddiasına ilişkin olarak:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İhalelere Yönelik Başvurular" başlıklı 54'üncü maddesinde, ihale sürecindeki hukuka aykırı işlem veya eylemler nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğradığını veya zarara uğramasının muhtemel olduğunu iddia eden aday veya istekli ile istekli olabileceklerin anılan Kanunda belirtilen şekil ve usul kurallarına uygun olmak şartıyla şikâyet ve itirazen şikâyet başvurusunda bulunabileceği belirtilmiş ve şikâyet ve itirazen şikâyet başvurularının, dava açılmadan önce tüketilmesi zorunlu idari başvuru yolları olduğu açıkça ifade edilmiş; aynı Kanun'un "İdareye şikâyet başvurusu" başlıklı 55'inci maddesinde ihale sürecindeki işlem veya eylemlerin hukuka aykırılığı iddiasıyla idareye şikâyet başvurusu yapılabileceği belirtilmiştir.

Anılan Kanun'un "Kuruma itirazen şikâyet başvurusu" başlıklı 56'ncı maddesinde ise idareye şikâyet başvurusunda bulunan veya idarece alınan kararı uygun bulmayan aday, istekli veya istekli olabileceklerin Kuruma itirazen şikâyet başvurusunda bulunabileceği, Kurum tarafından itirazen şikâyet başvurularını başvuru sahibinin iddiaları ile idarenin şikâyet üzerine aldığı kararda belirlenen hususlar ve itiraz edilen işlemler bakımından eşit muamele ilkesinin ihlal edilip edilmediği açılarından inceleneceği belirtilmiş "Yargısal inceleme" başlıklı 57'nci maddesinde "Şikâyetler ile ilgili Kurum tarafından verilen nihai kararlar Türkiye Cumhuriyeti Mahkemelerinde dava konusu edilebilir ve bu davalar öncelikle görülür." hükmüne yer verilmiştir.

İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik'in; "İtirazen şikâyet başvuruları" başlıklı 14'üncü maddesinde "(1) İdareye

yapılan şikayet başvurusu üzerine idare tarafından alınan kararın uygun bulunmaması veya süresi içinde karar alınmaması hallerinde veya şikayet ya da itirazın şikayet üzerine idare tarafından alınan ihalenin iptali kararlarına karşı doğrudan Kuruma itirazın şikayet başvurusunda bulunulabilir.

(2) Aynı kişi tarafından idareye yapılan ve ilk başvuru ile aynı mahiyette olan daha sonraki şikayet başvurularına idarece verilen cevaplar başvuru süresini yeniden başlatmaz.” hükmü,

(3) (Değişik: 03/05/2011- R.G. 27923/1 md) Şikayet başvurusu üzerine idarece alınan kararlar bir hak kaybına veya zarara uğradığını ya da zarara uğramasının muhtemel olduğunu iddia edenler bu hususa ilişkin başvuruyu itirazın şikayet başvurusu olarak doğrudan Kuruma yaparlar.” hükmü,

“Kurum tarafından inceleme” başlıklı 18’inci maddesinde “(1) İtirazın şikâyet başvuruları;

...b) İhale veya ön yeterlik dokümanının verilmesi, başvuruların veya tekliflerin sunulması, değerlendirilmesi ve ihalenin sonuçlandırılmasıyla ilgili olarak ise, başvuru sahibinin iddiaları ve idarenin şikayet üzerine aldığı kararda belirtilen hususlar ile itiraz edilen işlemler bakımından eşit muamele ilkesinin ihlal edilip edilmediği yönünden incelenir.

(2) Eşit muamele ilkesi yönünden yapılacak incelemede; dayanağı bakımından, itiraz edilen işlemin diğer aday veya isteklilere ilişkin olarak da Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğine bakılır...” hükmü yer almaktadır.

İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Tebliğ’in İtirazın şikayet başvurularında süre” başlıklı onuncu maddesinin dördüncü fıkrasında “(4) İdareye yapılan ve ilk başvuru ile aynı mahiyette olan daha sonraki şikayet başvurularına idarece verilen cevaplar başvuru süresini yeniden başlatmaz” hükmü yer almaktadır.

Başvuruya konu ihaleye ilişkin Ören Yapı Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi+ Heltaş İnş. Taah. ve Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı'nın yaptığı itirazın şikâyet başvurusu üzerine, 26.09.2019 tarih ve 2019/UY.I-1215 sayılı Kurul kararı ile düzeltici işlem belirlenmesine karar verilmiştir.

26.09.2019 tarihli ve 2019/UY.I-1215 sayılı Kurul kararına esas başvuru dilekçesinde belirtilen altıncı iddianın işbu başvuruya esas dilekçenin birinci iddiasına konu edilen "Bilanço ve eşdeğer belgeler ile iş hacminin İdari Şartname'de belirtilen yeterlik kriterlerini sağlamadığı" hususuna ilişkin olduğu, 11'nci iddiasının işbu başvuruya esas dilekçenin ikinci iddiasına konu edilen " Kendi malı olarak sunulan iş makinelerinden kaya delme makinasının kendi malı olmadığı ve kendi malı sayılacak edinim belgeleri bulunmadığı halde SMMM tarafından kendi malı olarak tespit edildiği, bu makina ile ilgili edinim belgesi ile amortisman kaydının SMMM'den veya isteklilerden istenilerek karar verilmesi gerektiği, ilgili makine tescile tabi olduğu halde, noter satışı yapılmadan sadece fatura ile edinildiği, tescile tabi iş makinasının noter satışı olmadan fatura ile satışının mümkün olmadığı, bu makinanın motor ve şasi numaraları ile ticaret odası tescil kayıtlarının incelenerek karar verilmesi gerektiği" hususuna ilişkin olduğu tespit edilmiş olup, her iki iddiaya ilişkin olarak, 26.09.2019 tarih ve 2019/UY.I-1215 Kurul kararının eşit muamele kapsamında yapılan incelemede tespit edilen aykırılıklar bahse konu kararının ilgili bölümünde "B) İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesinin ikinci fıkrası yönünden yapılan inceleme sonucunda tespit edilen aykırılıklar ve buna ilişkin inceleme ve hukuki değerlendirme aşağıda yapılmıştır..." başlığı altında yer verilmiştir.

Söz konusu Kurul kararı kapsamında eşit muamele ilkesi yönünden yapılan incelemede ne ihale üzerinde bırakılan istekli olan A.Turan Yol Yapı İnşaat Maden Taahhüt Turizm Tekstil Nakliye Tarım Orman Ürünleri Sanayi ve Ticaret Limited

Şirketi'nin teklifinde ne de ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif olarak belirlenen Mehmet Ali Ünal İnşaat Taahhüt Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin teklifinde işbu başvuruya konu dilekçede belirtilen birinci ve ikinci iddiaları yönünden herhangi bir aykırılık tespiti yapılmamıştır. Bu itibarla, birinci ve ikinci iddialara konu edilen hususların daha önce yapılan başvuru üzerine alınan 26.09.2019 tarihli ve 2019/UY.I-1215 sayılı Kurul kararı kapsamında Kurum tarafından eşit muamele ilkesi yönünden yapılan inceleme kapsamında incelendiği, bu durumda birinci ve ikinci iddiaya konu edilen hususların Kurul kararına itiraz mahiyetinde olduğu, bu iddialar yönünden, 4734 sayılı Kanun'un 57'nci maddesi uyarınca ilgili Kurul kararına karşı dava yoluna başvurulması gerektiği anlaşıldığından, bu itibarla birinci ve ikinci iddiasının reddinin gerektiği sonucuna varılmıştır.

2) Başvuru sahibinin 3'üncü iddiasına ilişkin olarak:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri (Değişik: 6/2/2014-6518/47 md.) değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değerinin altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır.” hükmü bulunmaktadır.

Kanun’un anılan maddesinden, ihale komisyonunca, yapılan değerlendirme neticesinde, ihalede verilen diğer tekliflere veya yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olan isteklilerin tespit edileceği ve tespit edilen bu tekliflerin reddedilmeden önce yine madde metninde belirtilen usul doğrultusunda teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenlere ilişkin olarak sorgulamaya tabi tutulacağı, sorgulama sonrasında açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin tekliflerinin reddedileceği anlaşılmaktadır.

Öte yandan Kamu İhale Genel Tebliği’nin “Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler” başlıklı 45’inci maddesinde “...45.1.1. Yapım işleri ihalelerinde, 4734 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminatını usulüne uygun sunan geçerli teklifler tespit edildikten sonra;

Yaklaşık maliyetin % 120’sinin üzerindeki ve % 40’ınının

altındaki teklifler dikkate alınmaksızın, geçerli tekliflerin aritmetik ortalaması ve standart sapması hesaplanır.

...

45.1.1.1. Sınır değer eşitliğinde yer alan (N), "sınır değer katsayısı"nı temsil etmekte olup bu katsayı, 11/06/2011 tarihli ve 27961 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Yapım İşlerinde Benzer İş Grupları Tebliği"nde yer alan "B-Üstyapı (Bina) İşleri", "C-Sıhhi Tesisat ve Mekanik Tesisat İşleri", "D-Elektrik İşleri", "E-Elektronik ve İletişim İşleri" grubundaki yapım işleri ile bu işlerle ilgili tamamlama, onarım, sondaj, yıkma, güçlendirme ve montaj işlerinde (1,00), diğer yapım işlerinde (1,20)'dir. İhale konusu yapım işinin kapsamında farklı katsayılara tabi iş kısımlarının bulunması durumunda; sınır değer katsayısı, söz konusu kısımlardan toplam yaklaşık maliyeti içindeki ağırlık oranı en fazla olana göre belirlenir.

45.1.1.2. Gerekli görülmesi durumunda, (45.1.1.1.) maddesi uyarınca belirlenen sınır değer katsayıları yerine, işin niteliğine göre;

a) Mevzuatı uyarınca kendisine yapım işi yaptırma yetkisi verilen bakanlıklar tarafından, bakanlık merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı, ilgili veya ilişkili olan idareleri için,

b) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından, (a) bendinde sayılan idareler dışındaki idareler için,

(1,00)'den küçük, (1,20)'den büyük olmamak üzere (N) sınır değer katsayıları belirlenebilir. Ayrıca Bakanlıklar tarafından ön proje üzerinden ihalesi yapılacak olan üst yapı işleri için (0,90)'dan küçük, (1,10)'dan büyük olmamak kaydıyla farklı katsayılar belirlenmesi de mümkündür. Belirlenen katsayılar, Resmî Gazete'de ilan edilir.

45.1.1.3. İhalede uygulanacak sınır değer katsayısı, ihale ilanı veya davet mektubu ile idari şartnamenin "Diğer

hususlar" başlıklı bölümünde belirtilir.

45.1.1.4. Yaklaşık maliyetin % 120'sinin üzerinde ve % 40'ının altındaki teklifler dışında tek geçerli teklif bulunması durumunda; "Tort2" değeri tek geçerli teklife eşittir. Yaklaşık maliyetin % 40 - % 120 aralığında geçerli teklif bulunmaması durumunda; sınır değer yaklaşık maliyetin % 40'ıdır. (45.1.1.) maddesine göre yapılan hesaplama sonucunda sınır değer yaklaşık maliyetin % 40'ının altında çıkması durumunda sınır değer yaklaşık maliyetin % 40'ı olarak belirlenir.

Sınır değer hesaplanmasında idarelerin faydalanmasına yönelik olarak hazırlanan "Yapım işlerinde sınır değer hesaplama aracı" programına Kurumun ([www.kik.gov.tr](http://www.kik.gov.tr)) internet sayfasından erişilebilir.

45.1.1.5. Bu madde kapsamında sınır değer hesaplanmasında, 4734 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminatını usulüne uygun sunan isteklilerin teklifleri "geçerli teklif" olarak dikkate alınacaktır.

45.1.2. Sınır değer altındaki teklif sahiplerinden yaklaşık maliyetin % 80'lik bölümünü oluşturan iş kalemleri/gruplarına ilişkin ayrıntılar yazılı olarak istenir. Bu çerçevede; istenen açıklamanın niteliği dikkate alınarak, isteklilere beş (5) iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verilir. (Ek cümle: 19.06.2018-30453/m RG/ 7. Md.) Yazıda ayrıca, ihale konusu işe özgü alanlara (malzeme ocağı vb.) ilişkin olan ve açıklama istenecek girdi niteliğinde bulunan nakliyelere dair yaklaşık maliyet hesabında esas alınan mesafeler belirtilir.

45.1.2.1. İhale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan "sıralı iş kalemleri/grupları listesi" kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80'lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirlenir.

Sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete

oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenecektir. Bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacaktır.

45.1.2.2. İhale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece (38.1) maddesine göre oluşturulan "sıralı analiz girdileri listesi" kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdileri tespit edilecektir.

Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının %3'üne eşit ve altında olanlar için isteklilerden açıklama yapılması istenilmeyecektir.

Tutarı, kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15'ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15'lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisi belirlenecek, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyecektir.

Aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi/grubunun analizinde yer alması halinde bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının % 3'ünün altında kalıp kalmadığına göre işlem yapılır. Herhangi bir analizdeki oranı %3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilecektir.

Analizlerdeki işçilik girdisi, tutarları analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olsa dahi, açıklama istenilmeyecek girdiler arasında yer alamaz.



45.1.2.3. İhale komisyonu teklifleri aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden (45.1.2.1) maddesinde belirlediği iş kalemleri/grupları için isteyeceği açıklama ile ilgili yazıda, (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdilerini de belirtecektir.

İstekliler, teklifi kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları için hazırlayacakları analizlerde (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dahil analizlerini oluşturan tüm girdileri göstereceklerdir.

...

45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenilmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanununun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;

a) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde, toplam teklif bedelini oluşturan iş kalemleri ve/veya iş gruplarına ait miktarlar ve bunlara ait birim fiyatların gösterildiği hesap cetveli ile açıklama istenen iş kalemleri ve/veya iş gruplarının birim fiyatlarına ilişkin ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri,

b) Teklif birim fiyatlı işlerde; açıklama istenen iş kalemlerinin birim fiyatlarına ilişkin olarak ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri

sunacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenilmeyecektir.

Anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan ihalelerde istekli tarafından sunulacak hesap cetvelinde, sorgulamaya tabi

tutulmayan iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının her biri için miktar ve birim fiyatların ayrı ayrı gösterilmesi zorunlu olmayıp, sorgulanmayan iş kalemlerinin tamamı için teklif edilen toplam bedelin gösterilmesi yeterlidir.

45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;

a) Teklif birim fiyatlı işlerde; her bir iş kaleminin yapım şartlarına, tarif ve içeriğine göre analizde yer almasını istediği “malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)” sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

b) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde; iş kalemleri ve/veya iş gruplarının yapım şartlarına bağlı kalınarak, her iş kalemi/iş grubunun içeriğine göre analizde yer almasını istediği “malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)” sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

(Ek-Y.2)'de yer alan örneğe uygun analiz formatının isteklilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir.

İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce

tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında (Değişik ibare: 16/03/2019-30716 R.G./14.md.)veya aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazı ekinde verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir.

45.1.5. İsteklilerin iş kalemleri/iş grupları için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış cari yıl birim fiyatları veya bu fiyatlardan daha yüksek fiyatları teklif etmeleri ve söz konusu iş kalemleri/grupları için; hangi kamu kurum ve kuruluşunun birim fiyatını kullandıklarını, birim fiyat poz numarasını da yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları durumunda analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda; isteklilerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış “kar ve genel gider içermeyen birim fiyatların” üzerine, kendi belirledikleri “kar ve genel gideri” ilave ederek birim fiyatlarını oluşturmaları durumunda da; hangi kamu kurum ve kuruluşunun “kar ve genel gider hariç birim fiyatını” kullandıklarını ve kendi belirledikleri “kar ve genel gider” tutarını yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları halinde de, söz konusu iş kalemleri/iş grupları için analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda isteklilerin analiz düzenlemeleri zorunlu olmayan söz konusu iş kalemleri/grupları için 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına da gerek bulunmamaktadır.

...

İş kalemleri/grupları için, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar esas alınarak teklif sunulmuş olmakla birlikte; yukarıda belirtildiği şekliyle liste halinde

belirtilmemesi durumunda, söz konusu iş kalemleri/grupları için analiz sunulması zorunludur.

İlan veya davet tarihinde cari yıl birim fiyatın yayımlanmamış olması durumunda, istekli tarafından önceki yılın yayımlanmış birim fiyatları kullanılabilir.

45.1.6. Analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenerek yayımlanmış rayiçleri kullanan ve söz konusu rayiçleri poz numaralarını da belirtmek suretiyle liste halinde sunan isteklilerin, söz konusu rayiçlere ilişkin olarak 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına gerek bulunmamaktadır.

45.1.7. İstekliler tarafından, inşaat iş kalemleri/iş grupları dışında yer alan sıhhi tesisat, kalorifer tesisatı, müşterek tesisat, havalandırma, brülör, asansör, elektrik tesisatı vb. iş kalemleri/iş gruplarına ait analiz sunulması yerine bu iş kalemi/iş gruplarına ait malzeme ve montaj bedelini ayrı ayrı gösterecek şekilde açıklama yapılması kabul edilecektir.

45.1.8. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak yaptığı açıklamada sunduğu analizler, ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmayan, analiz fiyat tutarları teklif fiyatların üzerinde olan isteklilere ait teklifler reddedilecektir. Analizler üzerinde yapılan incelemede; çarpım ve toplamlarda hesaplama hatası bulunması durumunda, analiz girdilerine ait fiyatlar esas alınarak, hesaplama hatası ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu şekilde düzeltilmiş analiz fiyatı, teklif fiyatın üzerinde olan isteklilerin teklifleri reddedilir.

45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.

45.1.10. İhale komisyonu, sınır değer altındaki tekliflerin

önemli bileşenlerini;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda istekliler tarafından yapılan yazılı açıklamaları da dikkate almak suretiyle değerlendirir ve ihaleyi sonuçlandırır.

45.1.11. Yapım yönteminin ekonomik olması hususunda bir açıklamada bulunulması durumunda; kullanılan yapım yöntemi ve teknolojisinin sağlayacağı maliyet avantajının açıklanması gereklidir.

45.1.12. Seçilen teknik çözümler, yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar veya yapım işinin özgünlüğü hususunda bir açıklamada bulunulması durumunda; belirtilen çözüm, avantajlı koşul ve özgünlük sayesinde elde edilen maliyet avantajı açıklanmalıdır.

45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanunun 38 inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir.

İsteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler;

a. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,

b. Çimento ve demir ürünleri için ilan edilmiş üretici fiyat tarifeleri,

c. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilmiş fiyat tarifeleri veya bunlardan alınmış fiyat teklifleri,

ç. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mal veya hizmetlere ilişkin ilan edilen asgari fiyatlar,

d. Ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları,

e. Stokta bulunan mallara ilişkin stok tespit tutanakları,

f. İdarece istenmesi durumunda yardımcı analizler v.b. dir.

İstekliler tekliflerine ilişkin olarak yukarıda sayılan belgelerden kendileri için uygun olanları açıklamaları kapsamında sunacaklardır.

Yukarıda sayılan bilgi ve belgelerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığının anlaşıldığı durumlarda, istekliler tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili mevzuatına göre son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir (Örnek: Yurt dışından ithal edilen mallara ilişkin olarak gümrük giriş beyannamesi kullanılarak açıklama yapılabilir). Yüklenicinin dışında üçüncü kişilerce inşaat mahalli dışında imal edilen ve esaslı başka bir işçilik veya malzeme katkısı yapılmaksızın yapıya monte edilen iş kalemlerinin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri ile açıklanması durumunda, bu iş kalemlerine ilişkin analiz sunulması zorunlu değildir. Ayrıca, istekliler tarafından teklif kapsamındaki harita, kadastro ve proje işlerine ilişkin yapılacak açıklamalarda üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin sunulması yeterlidir.

45.1.13.1. Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek

mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenecektir. Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, meslek mensubu tarafından muhafaza edilecek ve fiyat teklifinin ekinde idareye verilmeyecektir. Ancak idare veya Kurum tarafından gerekli görülmesi halinde bu tutanaklar meslek mensubundan istenebilecektir.

Maliyet tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için, fiyat teklifinin mamul/mala ilişkin olması halinde mamul/malın birim fiyatının, tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması; fiyat teklifinin hizmete ilişkin olması halinde ise bu hizmetin birim fiyatının, tutanakta tespit edilen toplam birim maliyetin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.5) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı maliyet tespit tutanağındaki ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Satış tutarı tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.6) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmekte olup, bu belgelerin ihale tarihinden önce düzenlenmiş olması zorunlu değildir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

45.1.13.2. (Mülga madde: 07/06/2014-29023 R.G./ 31. md.)

45.1.13.3. İsteklinin teklifine konu çimento veya demir ürünlerine ilişkin açıklamalarında çimento veya demir ürünleri üreticisinin ilan edilmiş fiyat tarifelerini kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan bir tarifeyi gösterir belgeyi sunması yeterlidir.

45.1.13.4. İsteklinin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulmalı ve hizmetlere ilişkin ilan edilen fiyat tarifelerinde belirtilen fiyatları kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan bir tarifeyi gösterir belgeyi sunması yeterlidir. (Örnek: Orman Genel Müdürlüğüne bağlı işletmeler tarafından satılan ürünlere ilişkin ilan edilmiş fiyatlar vb.)

45.1.13.4.1. İsteklinin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulmalı ve hizmetlere ilişkin fiyat tekliflerini kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) düzenlenmiş fiyat teklifini sunması yeterlidir. (Örnek: Karayolları Genel Müdürlüğü, İl Özel İdareleri, Belediyeler vb.nin sattıkları kum, çakıl, kırmataş vb. mallara ilişkin verdikleri fiyat teklifleri.)

45.1.13.5 İstekli tarafından açıklaması yapılacak girdinin fiyatı, kamu kurum ve kuruluşlarınca ilan edilen ilgili mala ilişkin asgari fiyatlara uygun olması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç)



geçerli olan asgari fiyatın belgelendirilmesi suretiyle açıklama yapılması yeterlidir. (Mülga ibare: 06/02/2018-30324 R.G./4. md.).

45.1.13.6. Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin olarak isteklinin kendi ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ait fiyatların kullanılması durumunda, istekliyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu olan mal için düzenlenen maliyet/satış tutarı tespit tutanağı (EK.0.7) ile açıklama yapılabilir.

Maliyetler dayanak alınarak yapılan açıklamanın geçerli olabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması ve isteklinin son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde ihale konusu işte kullanılmasını öngördüğü mal miktarının en az yarısı kadar alım yapmış olması gerekir.

Satışlar dayanak alınarak yapılan açıklamanın geçerli olabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması ve malın ticaretinin isteklinin faaliyet alanında olması gerekir.

İsteklinin son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde 4734 sayılı Kanun kapsamındaki idarelere açıklama konusu mala ilişkin satış yapmış ve satılan malın idarece kabul edilmiş olması durumunda, maliyet/satış tutarı tespit tutanağı sunmasına gerek bulunmayıp, sadece söz konusu satışa ilişkin fatura örnekleri veya bu örneklerin noter, (Ek ibare:12/06/2015-29384 R.G./3.md.) SM, YMM, SMMM ya da vergi dairesince onaylı suretleri ile de belgelendirme yapılabilecektir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak

suretiyle de yapılabilir.

45.1.13.7. İstekliler tarafından yapılan açıklamada; malın ihale tarihi itibariyle stoklarda bulunduğu belirtilmesi durumunda, stokta bulunan mala ilişkin "stok tespit tutanağı"nın (Ek-0.8) sunulması zorunludur. Stok tespit tutanağında ilgili malın ağırlıklı ortalama birim maliyeti gösterilecektir. İsteklilerce teklif edilen tutara ilişkin birim fiyatlar, stok tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olamaz. Ayrıca stoklarda olduğu belirtilen söz konusu malın miktarının, ihale konusu işte kullanılacağı belirtilen miktardan az olması halinde eksik kalan miktar için bu Tebliğdeki diğer açıklama yöntemlerine uygun olarak açıklama yapılması gereklidir.

45.1.13.8. İsteklinin ortağı olduğu tüzel kişiye ait işletmeden mal çekmesi veya satın alması durumunda söz konusu malın emsal bedeli ile değerlendirilmesi gereklidir. Emsal bedelinin tespitinde Vergi Usul Kanununun ilgili hükümleri esas alınır. Bu durumda, Vergi Usul Kanununa göre hesaplanan emsal bedeli gösteren ve istekliyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından hazırlanarak imzalanan ve kaşelenen beyanın verilmesi yeterlidir.

Kaşeleme işlemi bu Tebliğin 8.4 maddesinde belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

45.1.13.9. İstekliler tarafından aşırı düşük teklif sorgulaması kapsamındaki mallara ilişkin olarak stok tespit tutanağı veya üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi yerine sadece alış faturası ile açıklamada bulunulması geçerli bir açıklama olarak kabul edilmeyecektir.

45.1.13.10. Meslek mensubu; üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanın ve emsal bedel beyanı ile Ek-0.5,

Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Meslek mensubu ibaresinden Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler anlaşılır.

45.1.13.11. Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olarak düzenlenmesi zorunludur. Son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminin tespiti; 4734 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerine göre pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde ilk yazılı fiyat tekliflerinin alındığı tarih, diğer ihale usulleri ile yapılan ihalelerde ise ihale tarihi esas alınır.

Örneğin; 11.1.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Ekim-Kasım-Aralık 2013", 15.7.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Nisan-Mayıs-Haziran 2014" tür.

45.1.13.12. (Mülga madde: 07/06/2014-29023 R.G./ 36. md.)

45.1.13.13. İşletme hesabına göre defter tutuluyor olması durumunda; yukarıda belirtilen tutanaklar, işletme hesabı defteri ve işletme hesap özeti kayıtlarına göre düzenlenecektir.

45.1.13.14. İstekliler tarafından akaryakıt girdisine ilişkin olarak EPDK tarafından il bazında günlük yayımlanan akaryakıt fiyatlarınının(Ek ibare: 06/02/2018-30324 R.G./5. md.) % 90'ının altında sunulan açıklamalar geçerli kabul edilmeyecektir.(Ek cümle: 16/03/2019-30716 R.G./15. md.)Motorin veya benzine yönelik olarak öngörülen tutarın TL/lt cinsinden hesaplanmasında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun ilgili düzenlemeleri dikkate alınacaktır.

45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 – 45.1.13) maddelerine uygun açıklamada bulunmayan, açıklamaları idarece tanımlanan yapım şartlarına uymayan veya teknik

şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir.

45.1.15. (Mülga madde: 07/06/2014-29023 R.G./ 37. md.)

45.1.16. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak istenen sürede açıklama yapmasına rağmen teklifi reddedilen isteklilerin açıklamalarının yeterli görülmemesi nedenlerinin, sadece ilgili madde numaralarına atıf yapılmakla yetinilmeyerek hangi düzenlemeye aykırılık bulunduğu da belirtilmek suretiyle kesinleşen ihale kararının bildirilmesi zorunludur...” açıklamaları yer almaktadır.

İdari Şartname'nin 33'üncü maddesinde “33.1. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yöntemle göre sınır değeri hesaplar.

33.2. Teklifi sınır değerinin altında kalan isteklilerden Kanunun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerinin altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen işin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmemesi veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir. İhale komisyonunca reddedilmeyen teklifler, geçerli teklif olarak belirlenir. İhale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin sınır değerinin altında olması durumunda kesin teminat 40.2

maddesinde yer alan hüküm uyarınca hesaplanan tutar üzerinden alınır.” düzenlemesinin bulunduğu, söz konusu Şartname'nin 46'ncı maddesinde sınır değer katsayısının (N) 1,00 olarak belirlendiği görülmüştür.

Başvuruya konu ihaleye ilişkin olarak daha önce; Proyol İnşaat Ticaret Limited Şirketi + Biroğlu İnşaat Anonim Şirketi İş Ortaklığı tarafından itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuş ve söz konusu başvuru üzerine 26.09.2019 tarihli ve 2019/UY.I-1213 sayılı Kurul kararı, Mak İş İnşaat ve Taahhüt Anonim Şirketi + Yazıcıoğlu Yol Yapı İnşaat ve Taahhüt Ticaret Anonim Şirketi İş Ortaklığı tarafından itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuş ve söz konusu başvuru üzerine 26.09.2019 tarihli ve 2019/UY.I-1214 sayılı Kurul kararı, Ören Yapı Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi+ Heltaş İnş. Taah. ve Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı tarafından itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuş ve söz konusu başvuru üzerine 26.09.2019 tarihli ve 2019/UY.I-1215 sayılı Kurul kararı alınmış olup, söz konusu Kurul kararında “...İdarece, birim fiyat tariflerinde ve yayımlanmış kamu kurumu birim fiyatlarına göre her analiz girdisinin analiz formatında belirtilmesi, analizin karsız tutarının %3'ünün altında olan girdilerin açıklama istenilmeyecek analiz girdileri olarak belirlenmesi ve aşırı düşük teklif sorgulaması yapılırken her bir iş kalemine yönelik olarak analiz girdilerinin neler olduğunu gösteren analiz formatının isteklilere verilmesi ancak bu analiz formatı içerisinde analiz girdilerinin açıklanıp açıklanmayacağına ilişkin bir ifadeye yer verilmemesi, idarenin her bir iş kalemi için düzenlediği sıralı analiz girdileri tablosu üzerinden açıklama istenilecek analiz girdilerini belirlemesi (Bir analiz girdisi herhangi bir iş kalemi içerisinde açıklama istenilecek analiz girdisi olarak belirlenmiş ise o analiz girdisinin nihai olarak açıklama istenilecek analiz girdisi olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.) ve buna göre düzenleyeceği açıklama istenilmeyecek analiz girdilerini gösteren listeyi sorgulama yazısı ekinde isteklilere vermesi suretiyle aşırı düşük teklif

sorgulamasını yenilemesi ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir...” hususuna yer verilerek aşırı düşük teklif sorgulamasının yenilenmesi, bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Söz konusu Kamu İhale Kurul kararları sonrasında, idarece aşırı düşük teklif işlemlerinin mevzuata uygun olarak yapılabilmesi için Kurul kararlarında belirtildiği şekilde sınır değer altında kalan ve geçerli teklif sahibi tüm isteklilerden 10.10.2019 tarihli ve E. 274027 sayılı yazı ile tekliflerinin açıklanması istenilmiş olup, söz konusu yazı ekinde, açıklama istenilen iş kalemleri listesi, açıklama istenilmeyen analiz girdileri listesi ile her bir iş kaleminin analiz formatına yer verilmiş, açıklama istenilen isteklilerden sadece ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından 17.10.2019 tarihinde 261240 sayı ile idare kayıtlarına alınan yazı ile açıklamada bulunulmuş olup, idarece söz konusu açıklama uygun bulunarak ihalenin bu istekli üzerinde bırakıldığı anlaşılmıştır.

3.1'inci iddiasına ilişkin olarak yapılan incelemede:

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan analizlerde yer verilen miktarların idarece aşırı düşük sorgulama yazısı ekinde verilen analizlerde yer alan miktarlar ile birebir aynı olduğu görülmüş olup, başvuru sahibinin bu iddiasının yerinde olmadığı anlaşılmıştır.

3.2, 3.3, 3.4, 3.14 ve 3.17'üncü iddialarına ilişkin olarak yapılan incelemede:

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından idarece verilen analizlerde yer alan makineler için 2019 yılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı birim fiyatları üzerinden açıklama

yapıldığı, kendi malı makinelerin kullanılmadığı, dolayısıyla anılan istekli tarafından kendi malı olmayan makineler için herhangi bir amortisman hesabı yapılmasına gerek bulunmadığı, diğer taraftan ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında analiz girdisi olarak belirlenen makineler için herhangi bir fiyat teklifi alınmak suretiyle açıklama yapılmadığı görülmüş olup başvuru sahibinin bu iddialarının yerinde olmadığı anlaşılmıştır.

3.5, 3.6, 3.15, 3.16 ve 3.18'inci iddialarına ilişkin olarak yapılan incelemede:

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.13.1'inci maddesine göre aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan fiyat tekliflerinin, fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenmesi gerektiği, tutanakların fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenleneceği, meslek mensubu tarafından muhafaza edilmesi gerektiği ancak fiyat teklifinin ekinde idareye sunulmasına gerek bulunmadığı, ancak idare veya Kurum tarafından gerekli görülmesi halinde bu tutanakların meslek mensubundan istenebileceği, diğer taraftan fiyat teklifinde Tebliğ'e göre meslek mensubunca yer verilmesi gereken ibareye yer verilerek imzalanıp iletişim bilgilerinin de belirtilerek kaşelenmesi ya da mühürlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında 4 fiyat teklifinin sunulduğu, söz konusu fiyat tekliflerinden;

Nitrotek Pat. Mad. Maden. İnş. Müh. Pet. Gıd. İt. İh. San. Tic. Ltd. Şti.den alınmış olan 15.10.2019 tarihli fiyat teklifinin mevzuat gereğince bulunması gerekli meslek mensubu ibaresini taşıdığı ve meslek mensubunun iletişim bilgilerini de içerecek şekilde kaşelenerek onaylandığı, söz konusu fiyat

teklifinde “amonyum nitrat, fuel oil karışımı 1,00 TL/kg” ifadelerinin yer aldığı,

Diğer üç fiyat teklifinin ise Diyarbakır Boru Demir Çelik Mak. Nakliyat Tur. Tar. İth. İhr. Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.den alınan 15.10.2019 tarihli fiyat tekliflerinin mevzuat gereğince bulunması gerekli meslek mensubu ibaresini taşıdığı ve meslek mensubunun iletişim bilgilerini de içerecek şekilde kaşelenerek onaylandığı, söz konusu fiyat tekliflerinin “Beton çelik çubuğu, nervürlü Ø8-12mm (S420, B420B-C, B500B-C) 2,00 TL/kg”, “Çam kerestesi 2. Sınıf 850,00 TL/M3” ve “C 30/37 beton harcı gri renkte, normal hazır beton harçları (TS EN 206-1 A1) 150,00 TL/M3” girdilerine ilişkin olarak alındığı, ayrıca söz konusu fiyat tekliflerinin tamamında “Karayolları Genel Müdürlüğü 16. Bölge Müdürlüğü tarafından yapılan 2019/242882ihale kayıt numaralı Kangal – Çetinkaya Ayr – Divriği Devlet Yolu Km: 42+080-56+670 Arası İkmal ve Yellice Kavşağı(Km:37+550) İle Km:41+690-42+080 Arası Heyelan Islahı Yapım İşi ile ilgili teknik şartname hükümleri çerçevesinde, KDV hariç, yukarıda cinsi ve miktarına yer verilen maliyet kalemlerine ilişkin iş başına nakliyesi, makine ekipman vb. girdiler dahil teklifimiz belirtilmiştir...” ifadesine yer verildiği,

Aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan fiyat tekliflerinin mevzuat gereğince bulunması gerekli meslek mensubu ibaresini taşıdığı ve meslek mensubunun iletişim bilgilerini de içerecek şekilde kaşelenerek imzalandığı, fiyat tekliflerinin Tebliğ’e uygun olarak sunulduğu, ayrıca söz konusu fiyat teklifine dayanak Ek.0-6 satış tutarı tespit tutanaklarının (Meslek Mensubunun faaliyet belgesinin de bu tutanağın eki olduğu dolayısıyla ilgili tutanağın istenilmediği durumda faaliyet belgesinin de sunulmasının söz konusu olamayacağı) istenilip istenilmemesinin idarenin takdir yetkisi dahilinde olduğu, idare tarafından da söz konusu tutanakların istenilmediği, kurum tarafından yapılan incelemede de söz konusu fiyat teklifine dayanak Ek.0-6 satış



tutarı tespit tutanaklarının istenilmesini gerektirecek herhangi bir hususun bulunmadığı, fiyat teklifi veren firmaların faaliyet alanının fiyat teklifine konu girdileri kapsadığı, fiyat teklifi üzerinde fiyat teklifi veren firmaya ait adres bilgileri ile Türkiye Ticaret Sicil gazetesinde yer alan adres bilgilerinin aynı olduğu, alınan fiyat tekliflerinin nakliye dahil alındığı,

Öte yandan, anılan Tebliğ açıklamaları uyarınca, kamu ihale mevzuatı kapsamında gerçekleştirilen yapım işi ihalelerinde aşırı düşük teklif açıklamalarının idarelerce ne şekilde değerlendirileceğinin açıkça belirtildiği ve söz konusu analiz girdileri için alınan fiyat tekliflerinin hangi şartları taşıması koşuluyla mevzuata uygun olduğuna ilişkin detaylı açıklamalara yer verildiği, aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan fiyat tekliflerinin Tebliğ’de yer verilen asli unsurları taşıması koşuluyla mevzuata uygun kabul edileceği ve fiyat tekliflerine ilişkin herhangi bir kuşku duyulması halinde de idarece meslek mensubundan ilgili fiyat teklifine dayanak tutanakların istenebileceği hususları bir arada değerlendirildiğinde fiyat teklifindeki tutarın çok düşük olması ve fiyat teklifindeki fiyat ile işin gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığı hayatın olağan akışına veya ticari gereklere aykırılık gibi nedenlerle değerlendirme yapılarak aşırı düşük tekliflerin reddedilmeyeceği anlaşılmış olup, bu itibarla iddiaların yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

3.7’nci iddiasına ilişkin olarak yapılan incelemede:

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından analiz girdileri arasında yer alan 10.160.1026 poz numaralı “Mazot (motorin) girdisi için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın 2019 yılı mazot (motorin) birim fiyatı olan 5,62 TL üzerinden açıklama yapıldığı görülmüştür. Çevre Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanmış olan mazot fiyatının kullanılması halinde EPDK tarafından il bazında günlük yayımlanan akaryakıt bayi fiyatının kullanılmasına gerek bulunmasa da anılan istekli

tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında kullanılan mazot girdisine ait Bakanlık birim fiyatının ihale ilan tarihi ile ihale tarihi arasında yer alan EPDK bayi satış fiyatının altında olmadığı görülmüş olup başvuru sahibinin bu iddiasının yerinde olmadığı anlaşılmıştır.

3.8'inci iddiasına ilişkin olarak yapılan incelemede:

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan analizlerde yer verilen miktarların idarece aşırı düşük sorgulama yazısı ekinde verilen analizlerde yer alan miktarlar ile birebir aynı olduğu, söz konusu analizlerde aritmetik hata yapılmadığı, anılan istekli tarafından her bir analizin toplam tutarı birim fiyat teklif cetveline birebir aktarıldığı görülmüş olup başvuru sahibinin bu iddiasının yerinde olmadığı anlaşılmıştır.

3.9'uncu iddiasına ilişkin olarak yapılan incelemede:

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan analizlerde yer verilen aynı cins ve özellikteki analiz girdilerinin tamamı için aynı birim fiyatın kullanıldığı görülmüş olup başvuru sahibinin bu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

3.10'uncu iddiasına ilişkin olarak yapılan incelemede:

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Aritmetik hata ve yuvarlama" başlıklı 16.5'inci maddesinde "...16.5.2.1. (Ek: 20/8/2011-28031 R.G./ 8 md.) İşçilik ücreti, yol ve yemek bedeli ile bunlar üzerinden alınan prim tutarları gibi işçilik kalemlerini oluşturan maliyet unsurlarına ilişkin hesaplama yöntemi, sosyal güvenlik mevzuatı kapsamında kanunla ve idari düzenlemelerle belirlenmiş olup, bu çerçevede 1 TL (Bir Türk Lirası)'nin altındaki tutarlar iki ondalık basamaklı sayıya yuvarlanarak yazılmaktadır. Sosyal güvenlik mevzuatındaki düzenlemelerin emredici nitelikte olması nedeniyle isteklilerin ilgili mevzuatı gereğince yapacakları işçilik

hesaplamalarında da anılan yöntemin uygulanması zorunluluğu bulunmaktadır. Bu sebeple, hizmet alımı ihalelerinde birim fiyat teklif cetvelinde yer alan ve işçi sayısı üzerinden teklif alınan işçilik kalemlerinin birim fiyatları ile birim fiyatla miktarın çarpılması sonucu bulunan tutarları, virgülden sonra en yakın iki ondalık basamaklı sayıya yuvarlanarak yazılacaktır. Yuvarlama işlemi yarım kuruş ve üzerindeki değerler bir kuruşa tamamlanacak; yarım kuruşun altındaki değerler ise dikkate alınmayacaktır.” açıklaması yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen Tebliğ maddesi uyarınca işçilik kalemlerine ilişkin maliyet giderleri için işçilik maliyetlerinin virgülden sonra iki ondalık haneye yuvarlanması gerektiği, ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından “... söz konusu ihalenin brüt asgari ücret olan 2.558,40 TL tutarı dikkate alınmış ve  $2.558,40\text{TL}/30\text{ saat}/7,5\text{saat}=11,37\text{ TL/saat}$ ” şeklinde saatlik işçilik maliyetinin hesaplandığı, söz konusu tutar olan 11,37 TL’nin de aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan analizlerde yer alan bütün işçilik girdileri için kullanıldığı, dolayısıyla anılan istekli tarafından işçilik maliyetinin analizlerde virgülden sonra iki ondalık basamaklı sayı şeklinde yazılmış olmasının mevzuata uygun olduğu anlaşılmıştır.

3.11, 3.12 ve 3.19’uncu iddialarına ilişkin olarak yapılan incelemede:

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından nakliye girdilerinin, idarece isteklilere verilen analiz formatlarında yer alan nakliye formülü ve mesafeler kullanılmak suretiyle hesaplandığı, analizlerde yer alan nakliye girdileri için fiyat teklifi alınmak suretiyle açıklama yapılmadığı görülmüş olup başvuru sahibinin bu iddialarının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

3.13’üncü iddiasına ilişkin olarak yapılan incelemede:

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan analizlerde yer alan açıklanması istenmeyen girdiler içinde tutara yer verildiği, analizlerde kullanılan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı birim fiyatlarınının 2019 yılı birim fiyatları olduğu görülmüş olup başvuru sahibinin bu iddiasınının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasınının (c) bendi gereğince itirazın şikâyet başvurusunun reddine,

Oybirliği ile karar verildi.